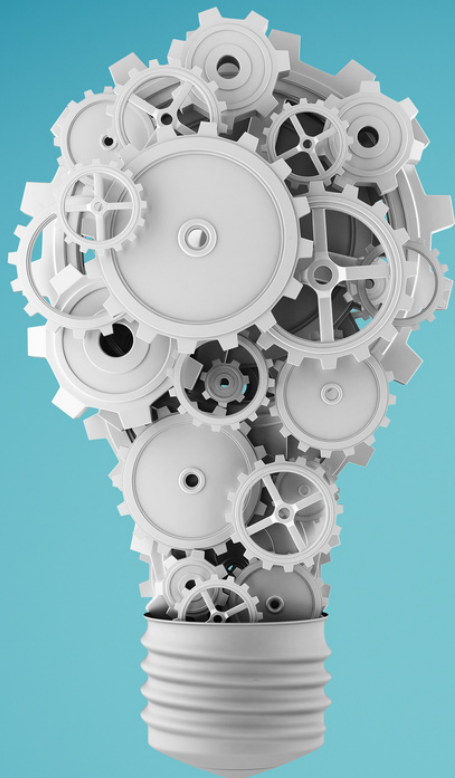

IPC-MENETELMÄN IMPLEMENTOINTI Opas lähiesihenkilöille

Sisällysluettelo

Johdanto **3**

Miksi näyttöön perustuvia menetelmiä meille? **4**

Implementointi eli juurrutus **5**

Esihenkilön merkitys **6**

Implementoinnin vaiheet **7**

Onnistu implementoinnissa **10**

Seuranta on tärkeää **11**

Johdanto

Olette ensilinjassa jakamassa tietoa, ohjaamassa muuttuvaa toimintaa ja vastaanottamassa muutosvastarintaa.

Oppaan tarkoituksena on tukea esihenkilöitä IPC-menetelmän käyttöönotossa ja juurruttamisessa. Yleisperiaatteet sopivat myös muiden näyttöön perustuvien psykososiaalisten menetelmien juurruttamiseen.

Teidän lähiesihenkilöiden merkitys uusien menetelmien ja työtapojen omaksumisessa on keskeinen. Olette ensilinjassa jakamassa tietoa, ohjaamassa ja tukemassa muuttuvaa toimintaa sekä vastaanottamassa muutosvastarintaa. Työ ei ole helppoa, mutta on palkitsevaa. IPC menetelmän juurtuminen osaksi opiskeluhuollon toimintaa edellyttää motivoituneiden IPC-ohjaajien lisäksi halua ja kykyä muuttaa nykyisiä toimintatapoja, pitkäjänteistä uuden opettelua ja aktiivista viestintää. Lisäksi keskeistä on jatkuva, systemaattinen työntekijöiden ja työn tulosten seuranta.

Toivomme, että tämä opas tukee teitä työssänne antamalla konkreettisia keinoja, jotka edistävät IPC:n juurtumista osaksi opiskeluhuollon arkea. Nuorilla on oikeus näyttöön perustuvaan tukeen. Kiitos, että olet mahdollistamassa sitä!

IPC= Interpersoonallinen ohjaus. Ihmissuhdetaitojen ohjaukseen perustuva strukturoitu menetelmä.

Miksi näyttöön perustuvia menetelmiä meille?

Haluamme

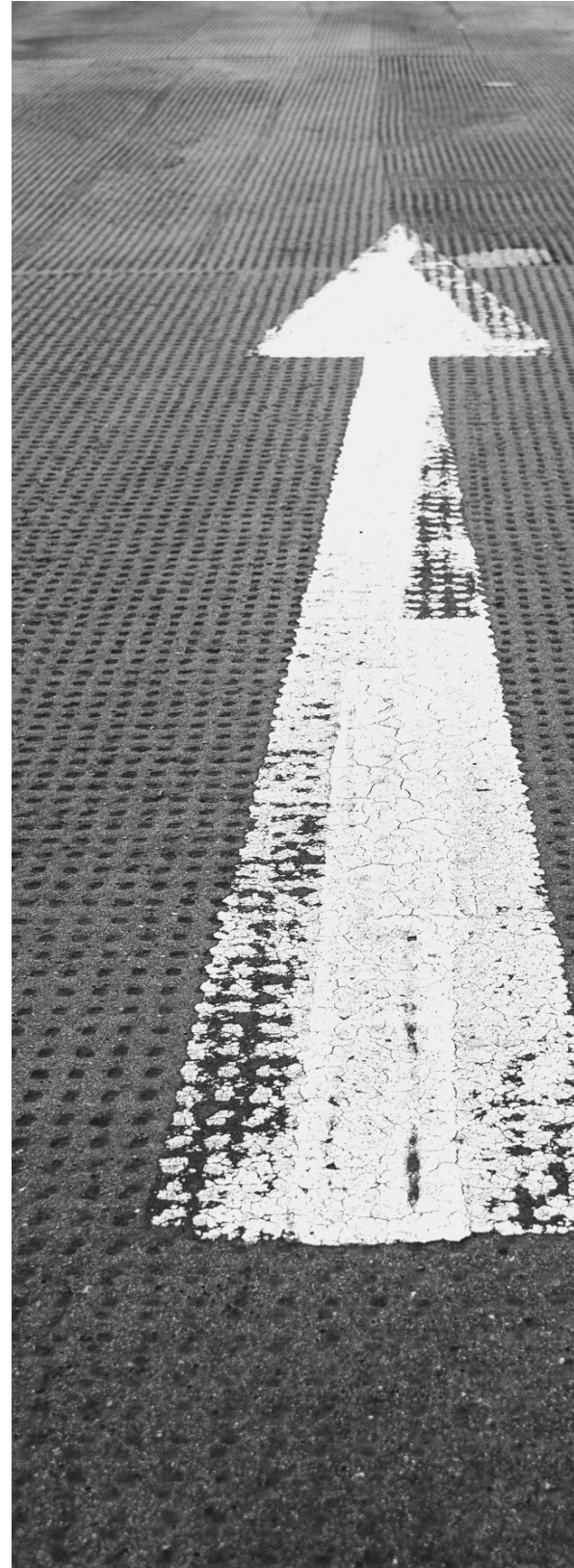
- tarjota nuorille vaikuttavaa ja laadukasta tukea
- resursoida näyttöön perustuvaan toimintaan
- Uudistaa toimintatapoja rohkeasti

Toimimme

- lakien
 - Terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326
 - Sosiaalihuoltolaki 1304/2014 ja
- mielenterveysstrategian 2020-2030 mukaisesti

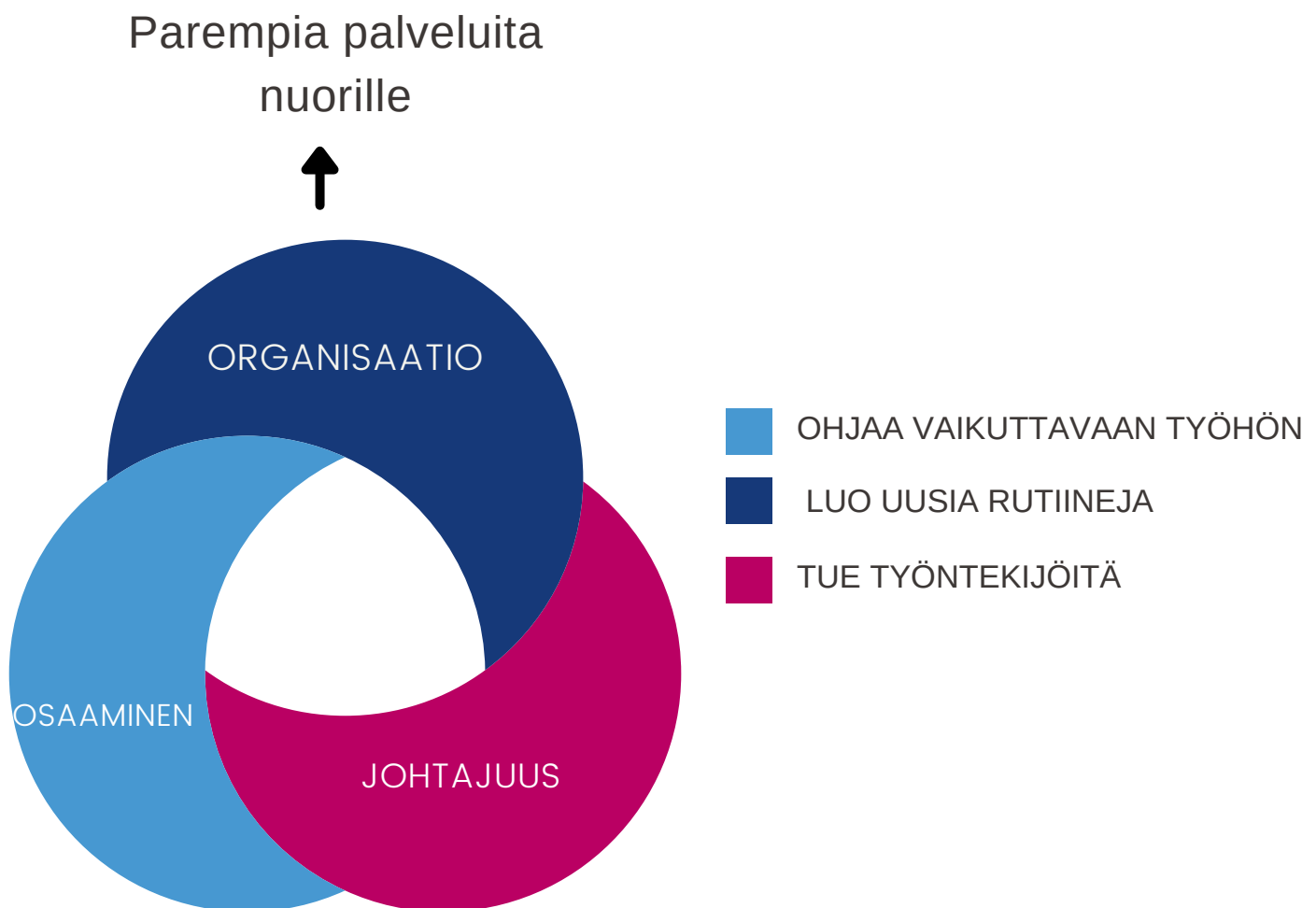
"Terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Terveydenhuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua."

Implementointi eli juurrutus

Implementointi on tietoon perustuvien toimintatapojen saattamista käytäntöön toimintaympäristöön räätälöidyillä keinoilla. Implementoinnissa keskeistä on tunnistaa sen esteet ja edistäjät. Implementointi on vaiheittain etenevä prosessi, jossa jokainen vaihe on keskeinen. Systemaattinen juurruttamistyö kasvattaa todennäköisyyttä sille, että muutostyöllä saavutetaan toivottu lopputulos.

Lue lisää implementoinnista: www.kasvuntuki.fi

Kuva 1. Juurtumisen onnistuminen edellyttää pitkäjänteistä toimintaa organisaation kaikilla eri tasoilla. Mukailtu: Fixen ym., 2005/Implementation drivers: Assessing Best Practices. The National Implementation Research Network, 2015.

Esihenkilön merkitys

Esihenkilöllä on merkittävä rooli näyttöön perustuvan toiminnan käyttöönotossa ja vakiinnuttamisessa.

Näyttöön perustuvan toiminnan toteutumista edistävät:

- Johtamistyyli, jossa esihenkilö on suunnannäyttävä, innostava ja tukea antava sekä työskentelee yhdessä hoitotyöntekijöiden kanssa näyttöön perustuvan toiminnan edistämiseksi
- Esihenkilön tutkimusosaaminen
- Näytön käyttöönottoa arvostava toimintakulttuuri ja ilmapiiri
- Hoitohenkilökunnan näyttöön perustuvan toiminnan osaamisen kehittäminen koulutuksen ja mentoroinnin avulla
- Näyttöön perustuvan toiminnan edistämisen esteiden tiedostaminen ja pyrkimys niiden poistamiseen

Esteitä ovat:

- esihenkilön riittämätön auktoriteetti
- ajan ja mahdollisuuksien puute ja tuki
- riittämättömät taidot, resurssit sekä tuki kollegoilta, esimiehiltä ja strategiselta johdolta.
- negatiivinen asenne tutkimustietoa ja näyttöön perustuvaa toimintaa kohtaan.
- heikko tutkimusmenetelmien ja tieteellisten artikkelien ymmärrys.
- organisaation epäselvät tavoitteet ja toimintatavat.

Implementoinnin vaiheet

Tässä osiossa käydään läpi vaiheet, joiden avulla esihenkilö voi edistää IPC:n käyttöönottoa ja vakiintumista opiskeluhuollossa.

Tarve
syntyy

01 Tutustu IPC-menetelmään

www.mielenterveystalo.fi/ipc

- Käykää työyhteisössä läpi:
 - Mihin tarpeeseen haluamme IPC:llä vastata?
 - Mitä tavoittelemme menetelmän käyttöönotolla?
 - Onko resursseja: mitä koulutus edellyttää?
 - Sopiiko asiakaskunnalle?
 - Sopiiko organisaatioon?
 - Onko oikea aika?
 - Minkä pitää muuttua?
- Tehkää päätös menetelmän käyttöönotosta

Esimerkkejä tavoitteista:

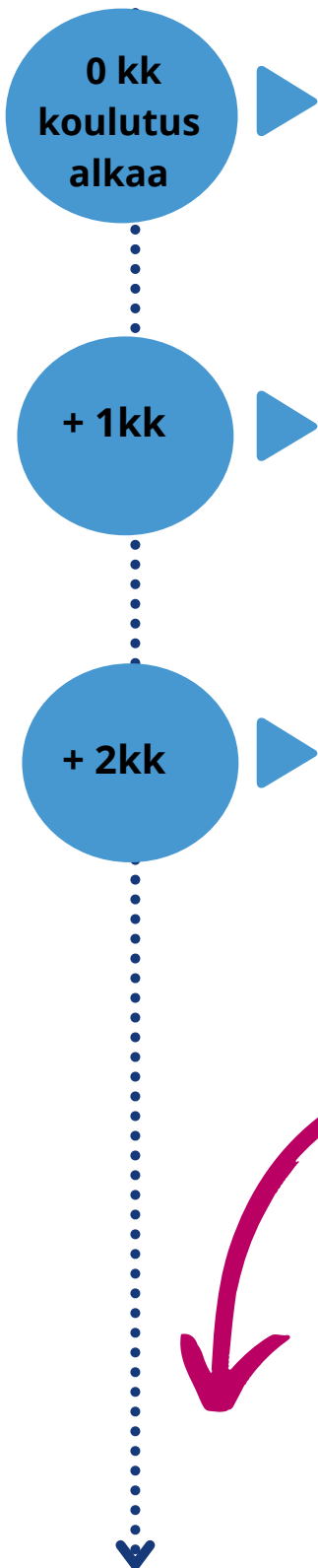
- Laadukkaiden ja vaikuttavien palveluiden tarjoaminen lähellä nuorta
- Työntekijöiden kokemus työn hallinnasta lisääntyy
- Nuorten odotusaika palveluihin pääsemiseen lyhenee
- Perustasolla hoidettavien osuus kasvaa
- Erikoissairaanhoidon lähetemäärät vähenevät

Valmistaudu

02 Panosta koulutettavien valintaan ja tiedottamiseen

Kun päätös näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönotosta on tehty:

- Varmista, että oikeat henkilöt valitaan koulutukseen: mahdollisuus liittää IPC työnkuvaan & motivaatio
- Tiedota päätöksestä koko työyhteisöä, -yksikköä ja sidosryhmiä: ketkä koulutautuvat, mitä se konkreettisesti tarkoittaa ja miten miten se mahdollisesti vaikuttaa työyhteisön toimintaan ja sisäiseen työnjakoon.

03 Anna lupa

Teroita työntekijälle, että hänellä on lupa käyttää aikaa menetelmän opetteluun.

- Tarvittaessa muokkaa työjärjestystä yhdessä työntekijän kanssa

04 Suunnittele seurantajärjestelmä

Suunnitelkaa yhdessä menetelmän käytön seuranta ja seurannasta raportointi ylemmälle johdolle, työyhteisölle ja sidosryhmille. Lue lisää sivulta 9. Sopikaa opiskeluhuollon esihenkilöiden keskinäisestä työnjaosta seurannassa.

05 Kokoa koulutetut yhteen

Muutaman kuukauden kuluttua koulutuksen alkamisesta, sovi yhteinen tapaaminen työyhteisösi koulutettujen kanssa.

Keskustelussa esiin nostettavat asiat:

- Tavoitteista muistuttaminen
- Menetelmään, työyhteisöön ja koulutettavaan liittyvien käyttöönottoa edistävien ja estävien tekijöiden tunnistaminen
- Roolien selkiyttäminen: esihenkilö tukee ja seuraa menetelmän käyttöä, työntekijän vastuulla on panostaa menetelmän oppimiseen ja tuoda esiin, mikäli ongelmia ilmenee
- Työnkuvan tarkastelu, IPC ja siihen kuluva aika

Mikäli yhteisissä tapaamisissa nousee huoli työntekijän mahdollisuuksista toteuttaa IPC:tä, sovi yksilökohtainen tapaaminen koulutetun kanssa ongelmien ratkaisemiseksi.

Top 3 estävät tekijät:

- Vaikeus tunnistaa interventioon soveltuvia nuoria
- Ei riittävästi aikaa tiiviisiin käynteihin
- Työntekijän oma epävarmuus

Top 3 edistävät tekijät:

- Oma motivaatio
- Esihenkilöiltä ja työyhteisöstä saatu tuki
- Suunnitelmallisuus ja työajankäytön hyvä hallinta sekä seuranta

+ 3kk

06 Jaa koko työyhteisölle

Nosta menetelmän käytön kokemukset ja vaikutukset henkilöstökokouksiin koko työyhteisön kanssa keskusteltavaksi säännöllisesti. Lisäksi:

- Raportoi seurannasta
- Keskustele menetelmän käytön onnistumisista ja haasteista

+ 4-5 kk

07 Palaa systemaattisesti alkuun

Koulutusprosessin aikana ja sen jälkeen on hyvä palata säännöllisesti alkuperäiseen tarpeeseen ja arvioida uudelleen, miten menetelmä siihen vastaa. Samassa yhteydessä on hyvä pohtia:

- Miten meillä nuoria tuetaan ja hoidetaan sekä miten menetelmä siihen istuu?
- Onko muutostarpeita tavassa toimia ja hoitaa?

"IPC:n käyttöönoton myötä meillä on tarkasteltu ja muutettu työyhteisön konsultaatio-, terveystarkastus- ja yhteistyökäytäntöjä" - Ikaalisten opiskeluhuolto

+ 6kk ->

08 Varmista menetelmän pysyvyys organisaatiossa

Varmista organisaatiossasi:

- Riittävä osaajien määrä
- Uusien osaajien rekrytointi tai kouluttaminen työntekijöiden vaihtuessa
- Tulosten säännöllinen raportointi ja seurannan jatkuvuus
- Henkilöstön riittävä osaaminen näyttöön perustuvasta terveydenhuollosta

Luo näkymää myös eteenpäin, sillä näyttöön perustuvien menetelmien juurruttaminen vie keskimäärin 10 vuotta.

Onnistu implementoinnissa

Vaiheittaisen etenemisen lisäksi juurruttamisessa on kaksi kokonaisuutta, jotka tulisi huomioida jokaisessa vaiheessa.

Kannusta ja motivoi

- Anna palautetta tehdystä työstä
- Motivoi: muistuta, miksi tehdään ja mitä hyötyjä tästä saadaan tai ollaan jo saatu
- Kannusta menetelmän oikeaoppiseen käyttöön: tue menetelmäohjauksiin sitoutumista ja muistuta, että menetelmän käyttäminen oikeaoppisesti tekee työstä näyttöön perustuvaa ja tehokasta

Huomioi ilmapiiri

- Havainnoi ja käy keskustelua siitä, miten työyhteisössä vallitsevat käsitykset vaikuttavat näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönottoon
- Toimi itse esikuvana: luo innostavaa ilmapiiriä

Seuranta on tärkeää

Alla kuvataan yksi seurantaesimerkki, jota voidaan yksikössä käyttää. Hyödynnä menetelmän tulosten seurannassa raportointisovelluksia, kuten SurveyPal ja Webropol sekä tarvittaessa potilas- tai asiakastietojärjestelmää.

Menetelmän tulosten seuranta

- Toteutuneiden IPC-ohjausten määrä
- Mittaripisteet ja niiden muutos
 - BDI-21 tai PHQ-9 ohjauksen alussa ja lopussa
- Jatkotoimet
 - Esim. Ei jatkotoimenpiteitä, harvajaksoinen seuranta, ohjaus muulle perustason työntekijälle tai lähete erikoissairaanhoidon
- Nuorten kokemus hyöty
 - Esim. ohjaajan kysymänä kokemus IPC-ohjauksen hyödyllisyydestä asteikolla 0-10
- Nuoren anonyymi palaute
 - Ohjauksen päättyessä nuorella on mahdollisuus täyttää anonyymi palautekysely

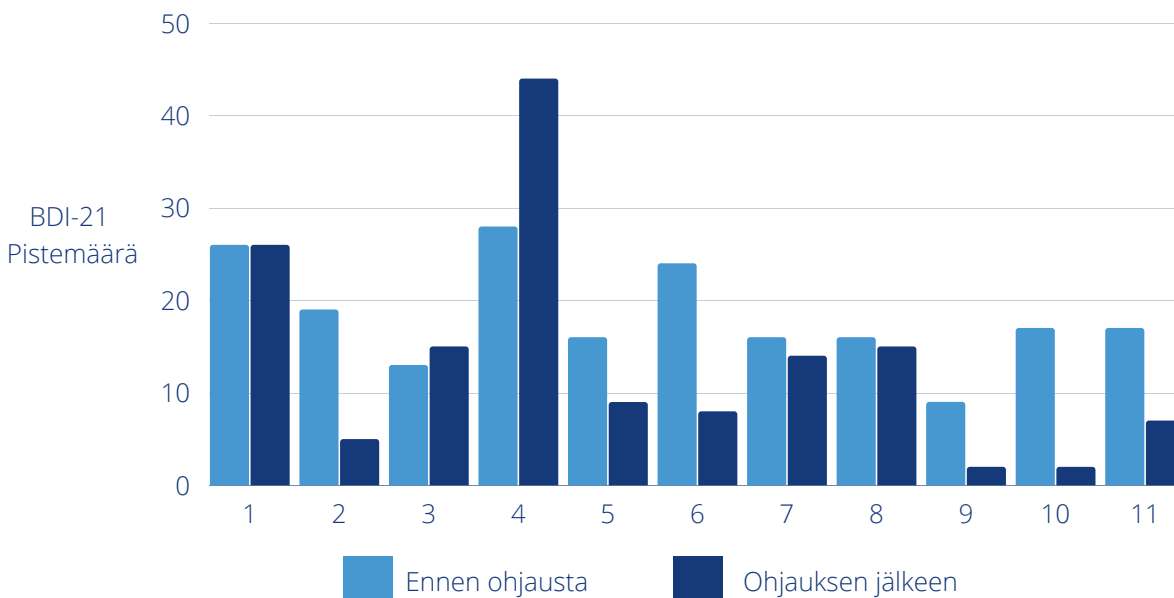
Kahdesti
vuodessa

"Erityisesti minua auttoi alussa annettu "lupa" levätä sekä joka kerralla täytetyt kyselyt, joiden avulla pystyi itseen arvioimaan omaa tilannetta."

Jatkuva

Muu seuranta

- Työntekijöiden kokemukset
- Työyhteisön kokemukset
- Juurtumisen seuranta esim. Nomad-N kysely

Kuvio 1. Yhdenötöistä esimerkkinuoren BDI-21 pisteet ennen ja jälkeen IPC-ohjauksen.

“
Niin valtiomies kuin
näyttelijäkin joutuu
joskus tilanteeseen, missä
lahjakkuus ei riitäkään
vaan missä täytyy oppia.
”

Honoré de Balzac

Kuva 2. Implementoinnissa on hyvä huomioida, että ihmiset oppivat eri tavalla ja tahdissa.
Mukailtu: Rogers, E.M. (2003). Diffusion of Innovations. 5th ed. London: Free Press

Kiitos

Tämä opas on rakennettu hyödyntämällä Kasvuntuki.fi-sivustolla olevaa implementointiopasta. Erityiskiitos Itlan Petra Kouvoselle implementointitieteen avaamisesta meille.

Kiitos myös opasta kommentoineille esihenkilöille, kehittäjille ja IPC-koulutetuille.

Yhteystiedot

Viva-projekti

Tulemme mielellämme kertomaan työyhteisöosi IPC-menetelmästä ja sen käyttöönotosta. Kysy myös IPC-materiaalia työnne tueksi. Yhteydenotot: viva@pshp.fi

Lisätietoja:

www.tays.fi/viva

www.tays.fi/ipc